

علی اسفندیاری یا علی نوری مشهور به نیما یوشیج (زاده ۲۱ آبان ۱۲۷۴ خورشیدی در دهکده یوش استان مازندران - درگذشت ۱۳ دی ۱۳۳۸ خورشیدی در شمیران شهر تهران) شاعر معاصر ایرانی است. وی بنیانگذار شعر نو فارسی است.

نیما یوشیج با مجموعه تأثیرگذار افسانه که مانیفست شعر نو فارسی بود، در فضای راکد شعر ایران انقلابی به پا کرد.

نیما آگاهانه تمام بنیادها و ساختارهای شعر کهن فارسی را به چالش کشید. شعر نو عنوانی بود که خود نیما بر هنر خویش نهاده بود.

تمام جریان‌های اصلی شعر معاصر فارسی مدیون این انقلاب و تحولی هستند که نیما مبدع آن بود.

کودکی

نیما در سال ۱۲۷۴ هجری خورشیدی در روستای یوش از توابع بخش بلده شهرستان نور به دنیا آمد.

پدرش ابراهیم‌خان اعظام‌السلطنه متعلق به خانواده‌ای قدیمی مازندران بود و به کشاورزی و گلهداری مشغول بود.

پدر نیما زندگی روستایی، تیراندازی و اسب‌سواری را به وی آموخت. نیما تا سن دوازده سالگی در زادگاهش روستای یوش و در دل طبیعت زندگی کرد.

نیما خواندن و نوشتن را نزد آخوند ده فرا گرفت ولی دلخوشی چندانی از او نداشت چون او را شکنجه می‌داد و در کوچه باغ‌ها دنبال نیما می‌کرد.

اقامت در تهران

دوازده ساله بود که به همراه خانواده تهران رفت و در مدرسه عالی سن لویی مشغول تحصیل شد. در مدرسه از بچه‌ها کناره‌گیری می‌کرد و به گفته خود نیما با یکی از دوستانش مدام از مدرسه فرار می‌کرد و پس از مدتی با تشویق یکی از معلم‌هایش به نام نظام وفا به شعر گفتن مشغول گشت و در همان زمان با زبان فرانسه آشنایی یافت و شعر گفتن به سبک خراسانی را شروع کرد.

پس از پایان تحصیلات در مدرسه سن‌لویی نیما در وزارت دارایی مشغول کار شد. اما پس از مدتی این کار را مطابق میل خود نیافت و آن را رها کرد.

بیکاری وی باعث شد تا افکار گوناگون به ذهنش هجوم آورد از جمله تصمیم گرفت به میرزا کوچک خان جنگلی بپیوندد و همراه با او بجنگد تا کشته شود.

در همین زمان (سال ۱۳۰۵) با عالیه جهانگیر ازدواج کرد تا به گفته خود از افکار پریشان‌رهای یابد.

درست یک ماه پس از ازدواج، پدرش ابراهیم نوری درگذشت.

در همین زمان چند شعر از او در کتابی با عنوان خانواده سرباز چاپ شد.

وی که در این زمان به دلیل بی‌کاری خانه‌نشین شده بود در تنهایی به سرودن شعر مشغول بود و به تحول در شعر فارسی می‌اندیشید اما چیزی منتشر نمی‌کرد

ترک تهران

به سال ۱۳۰۷ خورشیدی محل کار عالیه جهانگیر همسر نیما به آمل انتقال پیدا کرد. نیما نیز با او به این شهر رفت. یک سال بعد آنان به رشت رفتند. عالیه در این‌جا مدیر مدرسه بود و نیما را سرزنش می‌کرد که چرا درآمدی ندارد.

او مدتی نیز در دبیرستان حکیم نظامی شهرستان آستارا واقع در مرز شوروی سابق به امر تدریس مشغول بود.

تغییر نام

علی اسفندیاری در سال ۱۳۰۰ خورشیدی نام خود را به نیما تغییر داد. نیما نام یکی از اسپهبدان تبرستان بود و به معنی کمان بزرگ است. او با همین نام شعرهای خود را امضا می‌کرد. در نخستین سال‌های صدور شناس‌نامه نام وی نیماخان یوشیج ثبت شده است.

آغاز شاعری

نیما در سال ۱۳۰۰ منظومه قصه رنگ پریده را که یک سال پیش سروده بود در هفته‌نامه قرن بیستم میرزاده عشقی به چاپ رساند. این منظومه مخالفت بسیاری از شاعران سنتی و پیرو سبک قدیم مانند ملک الشعرای بهار و مهدی حمیدی شیرازی را برانگیخت. شاعران سنتی به مسخره و آزار وی دست زدند.

نیما پس از مدتی به تدریس در مدرسه‌های مختلف از جمله مدرسه عالی صنعتی تهران و همکاری با روزنامه‌هایی چون مجله موسیقی و مجله کویر پرداخت.

آثار نیما

منظومه قصه رنگ پریده در حقیقت نخستین اثر منظوم نیمایی است که در قالب مثنوی (بحر هزج مسدس) سروده شده است. شاعر در این اثر زندگی خود را روایت کرده است و از خلال آن به مفاسد اجتماعی پرداخته است.

بخش نخست این کار در قرن بیستم چاپ شده بود. سپس افسانه را سرود که در آن روحی رماتیک حاکم است و به عشق نیز نیما نگاهی دیگرگونه دارد و عشق عارفانه را رد می‌کند.

چنان که خطاب به حافظ می‌گوید:

نیما در این آثار و اشعاری نظیر خروس و روباه، چشمه و بز ملاحسن مسأله‌گو افکاری اجتماعی را بیان می‌کند اما قالب اشعار قدیمی است. مشخص است که وی مشق شاعری می‌کند و هنوز راه خود را پیدا نکرده است.

با این حال انتشار افسانه دنیای ادبیات آن زمان را برآشت.

ای شب نیز در هفته‌نامه نوبهار محمدتقی بهار چاپ شد و جنجالی برانگیخت.

زندگی شخصی

نیمایوشیج در جوانی عاشق دختری شد، اما به دلیل اختلاف مذهبی نتوانست با وی ازدواج کند.

پس از این شکست او عاشق دختری روستایی به نام صفورا شد و می‌خواست با او ازدواج کند اما دختر حاضر نشد به شهر بیاید. بنابراین عشق دوم نیز سرانجام خوبی نیافت.

نیما صفورا را هنگام آب‌تنی در رودخانه دیده بود. این منظره شاعرانه و شکست عشق پیشین الهام‌بخش او در سرودن افسانه بود.

سرانجام نیما در ۶ اردیبهشت ۱۳۰۵ خورشیدی ازدواج کرد. همسر وی عالیه جهانگیر فرزند میرزا اسماعیل شیرازی و خواهرزاده نویسنده نامدار میرزا جهانگیر صوراسرافیل بود.

حاصل این ازدواج که تا پایان عمر دوام یافت فرزند پسر وی بود به نام شراگیم که اکنون در امریکا زندگی می‌کند. شراگیم در سال ۱۳۲۴ خورشیدی به دنیا آمد.

خانه نیما

خانه پدری نیما یوشیج واقع در یوش، بنایی است که قدمت آن به دوره قاجار می‌رسد. این بنا به شماره ۱۸۰۲ از سوی سازمان میراث‌فرهنگی به عنوان اثر ملی ثبت شده است و حفاظت می‌شود. بازدید از خانه نیما برای عموم آزاد است.

مرگ

نیما در ۱۳ دی ۱۳۳۸ درگذشت و در امامزاده عبدالله تهران به خاک سپرده شد. سپس در سال ۱۳۷۲ خورشیدی بنا به وصیت وی پیکر او را به خانه‌اش در یوش منتقل کردند. مزار او در کنار مزار خواهرش، بهجت‌الزمان اسفندیاری (درگذشته به تاریخ ۸ خرداد ۱۳۸۶) و مزار سیروس طاهباز در میان حیاط جای گرفته است.

کتاب‌شناسی

اشعار

- قصه رنگ پریده
- منظومه نیما
- خانواده سرباز
- ای شب
- افسانه
- مانلی
- افسانه و رباعیات
- ماخ اولا
- شعر من
- شهر شب و شهر صبح
- ناقوس قلم انداز
- فریاد های دیگر و عنکبوت رنگ
- آب در خوابگاه مورچگان
- مانلی و خانه سریویلی
- مرقد آقا (داستان)
- کندوهای شکسته (داستان)
- آهو و پرنده‌ها (شعر و قصه برای کودکان)
- توکایی در قفس (شعر و قصه برای کودکان)
- آثار تحقیقی، نامه‌ها و یادداشت‌ها
- دونامه

- ارزش احساسات
- تعریف و تبصره و یادداشت های دیگر
- دنیا خانه من است
- نامه های نیما به همسرش - عالیه جهانگیر
- حرف های همسایه
- کشتی توفان
- مجموعه کامل اشعار (تدوین توسط سیروس طاهباز)
- آثار درباره نیما
- مهدی اخوان ثالث، بدعت‌ها و بدایع نیما یوشیج
- مهدی اخوان ثالث، عطا و لقای نیما یوشیج
- شاپور جورکش، بوطیقای شعر نو
- بهمن شارق، نیما و شعر فارسی، بررسی و نقد آثار نیما یوشیج
- حسین صمدی، کتابشناسی نیما
- سیروس طاهباز و محمدرضا لاهوتی، یادمان نیما یوشیج
- محمد عبدعلی، فرهنگ واژگان و ترکیبات اشعار نیما یوشیج
- محمود فلکی، نگاهی به شعر نیما
- حمید حسنی، موسیقی شعر نیما (تحقیقی در اوزان و قالب‌های شعری نیما یوشیج)
- سیروس طاهباز، کماندار بزرگ کوهساران: زندگی و شعر نیما یوشیج
- محمد حقوقی، نیما یوشیج: شعر نیما یوشیج از آغاز تا امروز، شعرهای برگزیده تفسیر و تحلیل موفق ترین شعرها
- سعید حمیدیان، داستان دگردیسی: روند دگر گونیه‌های شعر نیما یوشیج
- سیاوش کسرایی، در هوای مرغ آمین: نقدها، گفت و گوها و داستان ها
- محمدعلی شهرستانی، عمارت دیگر (معنی شعر نیما) در پنج بخش
- تقی پورنامداریان، خانه‌ام ابری است: شعر نیما از سنت تا تجدد
- عطاءالله مهاجرانی، افسانه نیما

www.ERMESPC.COM

**دانلود نرم افزار و آموزش کامپیوتر - بخش های متنوع
اس ام اس ، گالری عکس ، آهنگ ، فیلم و ....**